

Sygn. akt III AUa 595/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Ewa Stryczyńska

Sędziowie: SA Marcjanna Górską (spr.)

SO del. Marzena Wasilewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 stycznia 2017 r. w W.

sprawy Krajowego Związku (...) w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

z udziałem zainteresowanych: S. O., M. K., E. K., I. B., A. P., E. M., B. M., M. M., I. W., J. T., B. A. (1), U. Z.

i Kancelarii (...). (...) Spółki Komandytowej w W.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji Krajowego Związku (...) w W. i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

od wyroku Sądu Okręgowego XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 17 listopada 2014 r. sygn. akt XIV U 6083/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII, i VIII w ten sposób, że oddala odwołania Krajowego Związku (...) w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 30 września 2013 r. o numerach:

(...),

(...),

(...),

(...),

(...),

(...).

(...)

(...)

dotyczących odpowiednio: S. O., M. K., E. K., I. B., A. P., E. M., B. M., I. W.

II. oddala apelację Krajowego Związku (...) w W.;

III. zasądza od Krajowego Związku(...) w W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. kwotę 1440 (jeden tysiąc czterysta czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 30 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne zainteresowanych S. O., M. K., E. K., I. B., A. P., E. M., B. M., M. M., I. W., J. T., B. A. (1), U. Z., zatrudnionych w Krajowym Związku (...) w W., uwzględniając w podstawie wymiaru składek za okresy wskazane w poszczególnych decyzjach, przychód uzyskany przez wyżej wymienione osoby z tytułu zatrudnienia na podstawie umów zlecenia zawartych z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że pomiędzy Krajowym Związkiem (...), a Kancelarią (...). (...) Spółka komandytowa z siedzibą w W., w dniu 8 października 2007 roku została podpisana umowa o współpracy, a P. z kolei zawarł umowy zlecenia z osobami będącymi jednocześnie pracownikami Krajowego Związku (...), które w ramach tych umów wykonywały dodatkowo pracę przy realizacji umowy o współpracy pomiędzy powyższymi podmiotami. Na mocy zawartych umów zlecenia, zleceniobiorcy wykonywali czynności polegające na przygotowaniu, organizacji i obsłudze targów m. (...) w latach 2010 - 2012, a wynagrodzenie było im wypłacane przez P., które z kolei rozliczało się z Krajowym Związkiem (...) na podstawie wystawionych faktur VAT. Zdaniem organu rentowego, praca wykonywana na rzecz P. była wykonywana faktycznie na rzecz Krajowego Związku (...), z którym wymienione wyżej osoby w spornych okresach pozostawały w stosunku pracy, w związku z czym płatnik składek powinien uwzględnić zarówno przychód ze stosunku pracy, jak również przychód z tytułu umów zlecenia, w ramach których wyżej wymienieni wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy.

Odwołania od decyzji dotyczących wskazanych na wstępie osób złożył Krajowy Związek (...) w W. domagając się ich zmiany poprzez stwierdzenie, że odwołujący się nie ma obowiązku uwzględnić w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne przychodu zainteresowanych uzyskanego z tytułu umów cywilno-prawnych zawartych z Kancelarią (...). (...) Sp.komandytową z siedzibą w W..

Uzasadniając odwołania skarżący wskazał między innymi, że nie można uznać, że (...) jest podmiotem na rzecz, którego świadczona była praca w rozumieniu art. 8 ust 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Krajowy Związek (...) nie mógł być adresatem normy prawnej wynikającej z tego przepisu, gdyż skierowana jest ona do podmiotów, które zlecając na zewnątrz usługi wykonywane przez ich pracowników czerpią z tego korzyści w postaci omięcia obowiązku opłacenia składek oraz osiągnięcia realnych korzyści - zysków z ich pracy, co na gruncie niniejszej sprawy nie mogło mieć miejsca.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wniósł o oddalenie wymienionych wyżej odwołań podtrzymując argumentację wskazaną w uzasadnieniach zaskarżonych decyzji.

Po połączeniu spraw dotyczących odwołań złożonych przez Krajowy Związek (...) w W. do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 17 listopada 2014 r.

w punkcie I. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą S. O. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanego S. O. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez S. O. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie II. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą M. K. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanego M. K. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez M. K. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie III. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą E. K. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanej E. K. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez E. K. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie IV. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą I. B. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanej I. B. za miesiące październik 2007 r., listopad 2007 r., grudzień 2007 r., styczeń 2008 r., luty 2008 r., marzec 2008 r., maj 2008 r., sierpień 2008 r., październik 2008 r., grudzień 2008 r., marzec 2009 r., czerwiec 2009 r., wrzesień 2009 r., grudzień 2009 r., styczeń 2010 r., marzec 2010 r., czerwiec 2010 r., wrzesień 2010 r., listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez I. B. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie V. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą A. P. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanego A. P. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez A. P. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie VI. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą E. M. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanej E. M. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez E. M. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie VII. zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą B. M. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanej B. M. za miesiące październik 2007 r., listopad 2007 r., grudzień 2007 r., styczeń 2008 r., luty 2008 r., marzec 2008 r., maj 2008 r., sierpień 2008 r., październik 2008 r., grudzień 2008 r., marzec 2009 r., czerwiec 2009 r., wrzesień 2009 r., grudzień 2009 r., styczeń 2010 r., marzec 2010 r., czerwiec 2010 r., wrzesień 2010 r., listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez B. M. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie VIII zmienił zaskarżoną decyzję nr (...) dotyczącą I. W. w ten sposób, że stwierdził, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe oraz zdrowotne zainteresowanej I. W. za miesiąc listopad 2010 r. oraz listopad 2012 r. jako pracownika Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez I. W. z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W.;

w punkcie VIII Sąd w pozostałym zakresie oddalił odwołania i zniósł wzajemnie poniesione przez strony koszty postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Okręgowego;

Krajowy Związek (...) z siedzibą w W., wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XIX Wydział gospodarczy pod numerem REGON (...).

(...) nie prowadzi działalności gospodarczej, gdyż jest organizacją „non-profit”. Jej cele zostały określone w statucie, jednak organizacja głównie reprezentuje zrzeszone spółdzielnie oraz ich członków - czyli producentów (...), a także wykonuje działalność na ich rzecz. Działalność ta polega między innymi na zapewnieniu pomocy spółdzielniom w

prowadzonej działalności, reprezentowaniu interesów tychże spółdzielni oraz wykonywaniu innych zadań, chociażby poprzez prowadzenie instruktaży, doradztwa, szkoleń, wsparcia marketingu, czy przeprowadzania lustracji.

Kancelaria (...). k jest wpisana do rejestru sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy, pod numerem KRS (...). Spółka zajmuje się prowadzeniem projektów unijnych także dla podmiotów z branży spożywczej.

W dniu 8 października 2007 roku (...) podpisała z Kancelarią (...). G. Sp. k umowę, zgodnie z którą Kancelaria na zasadach wyłączności miała realizować wszelkie działania związane z zarządzaniem projektem będącym przedmiotem umowy zawartej pomiędzy Agencją (...) i Krajowym Związkiem (...) - na realizację kampanii informacyjno - promocyjnej (...). Umowa ta trwała do 7 października 2010 r. Po tym czasie pomiędzy podmiotami zostały zawarte także umowy:

1. z dnia 15 września 2010 roku, dotycząca obsługi i organizacji (...). Była to umowa na czas określony - do dnia 30 listopada 2010 roku;

2. z dnia 10 października 2012 roku, dotycząca obsługi i organizacji (...) na czas określony i trwała do dnia 28 grudnia 2012 roku.

Zainteresowana B. A. (1), zawarła z Krajowym Związkiem (...) w dniu 18 sierpnia 2000 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony. Mocą tej umowy została zatrudniona na stanowisku radcy prawnego, za wynagrodzeniem zasadniczym 2.450 złotych brutto. Miejsce wykonywania pracy zostało określone jako siedziba (...), tj. W., ul. (...). B. A. (1) w dniu 9 października 2007 roku zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonywanie zlecenia w postaci obsługi prawnej związanej z obsługą programu promocyjno-informacyjnego (...). Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 1.000 złotych brutto.

Do powyższej umowy były wystawione rachunki za miesiące: październik, listopad i grudzień 2007 roku. W dniu 31 stycznia 2008 roku zainteresowana zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. kolejną umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonywanie zlecenia w postaci obsługi prawnej, związanej z obsługą programu promocyjno-informacyjnego (...). Tożsame umowy zostały zawarte w dniach: 29 lutego 2008 roku, 1 marca 2008 roku, 1 kwietnia 2008 roku, 1 czerwca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 3 listopada 2008 roku, 2 stycznia 2009 roku, 1 kwietnia 2009 roku. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowany A. P. zawarł z Krajowym Związkiem(...)w dniu 21 września 2009 roku umowę o pracę na czas określony. Mocą tej umowy został zatrudniony na stanowisku asystenta lustratora, za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 2.500 złotych brutto miesięcznie. W trakcie trwania umowy o pracę, strony zawarły dwa porozumienia zmieniające umowę o pracę. Pierwsze z tych porozumień (z dnia 1 września 2009 roku) normowało jedynie wysokość wynagrodzenia, drugie zaś (z dnia 11 stycznia 2011 roku) zmieniało umowę o pracę w zakresie wysokości wynagrodzenia oraz stanowiska pracy. Mocą tegoż dokumentu, zainteresowanemu powierzono stanowisko lustratora. Zakres czynności odwołującego się został określony w dniu 3 stycznia 2011 roku, a na powierzonym stanowisku A. P. wykonywał: lustrację, formułowanie projektów wystąpień polustracyjnych.

A. P. w dniu 2 listopada 2010 roku zawarł z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających się w W., w dniach 2-19 listopada 2010 roku. Za wykonanie zlecenia strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 2.890 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku (pomyłkowo Sąd wskazał 2012 roku), z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 2-23 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.180 złotych brutto. W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną

umowę zlecenia, której zakres był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 5-23 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.550 złotych brutto.

Zainteresowana E. K. zawarła z Krajowym Związkiem(...) w dniu 31 maja 1994 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Mocą tej umowy została zatrudniona na stanowisku, specjalisty do spraw informacji, za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 3.600.000 złotych. W dniu 19 stycznia 2004 roku Krajowy Związek (...) wypowiedział zainteresowanej poprzednią umowę, proponując jej od dnia 1 maja 2004 roku stanowisko specjalisty do spraw kadrowych i samorządu. Zgodnie z zakresem czynności na powyższym stanowisku do zadań E. K. należało: prowadzenie rejestru członków Krajowego Związku (...)uczestnictwo przy obsłudze posiedzeń rady, posiedzeń i komisji; prowadzenie ewidencji delegatów; wysyłka materiałów na zjazd delegatów a wcześniej ich przygotowanie; prowadzenie ewidencji wypłaconych składek członkowskich; prace związane z nadawaniem odznak i medali; przygotowywanie informacji do zaświadczeń o zarobkach i zatrudnienia; wykonywanie innych prac związanych z działalnością samorządową oraz kadrową.

E. K. w dniu 2 listopada 2010 roku zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu, organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających się w W., w dniach 2-19 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 3.300 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 2-23 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.500 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 5-23 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.720 złotych brutto.

Strony dokonały rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowana I. B. zawarła z Krajowym Związkiem (...) w dniu 30 listopada 1993 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Mocą tej umowy została zatrudniona na stanowisku specjalisty, za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 5.900.000 złotych. Zainteresowana pomiędzy datą zatrudnienia, a dniem 24 marca 2005 roku pełniła obowiązki głównego księgowego. Do zadań p/o głównego księgowego między innymi należało: prowadzenie całości spraw związanych z rachunkowością, finansami, podatkami i ubezpieczeniami, a także rachubą płac; opracowywanie zakładowego planu kont zgodnie z zasadami rachunkowości, prowadzenia ksiąg rachunkowych; opracowywanie rocznych planów amortyzacji składników majątku trwałego, inwentaryzacji tegoż majątku, sporządzanie planu finansowego budżetu; opracowywanie i nadzorowanie nad przestrzeganiem: regulaminu wynagrodzeń i premii; sprawowanie kontroli formalno - prawnej; dekretowanie dowodów księgowych; organizowanie i nadzorowanie przebiegu inwentaryzacji; prowadzenie ewidencji księgowej techniką komputerową; prowadzenie ewidencji podatkowej i rozliczeniowej; rachuba płac; wypłata wynagrodzeń; wyszukiwanie źródeł finansowania; sporządzanie projektów biznes-planów;

sporządzanie bilansu zysków i strat; analiza finansowo - ekonomiczna firmy; prowadzenie działalności edukacyjnej i prewencyjnej w zakresie podatków i ubezpieczeń; inne czynności zlecone przez bezpośredniego przełożonego.

I. B. w dniu 9 października 2007 roku zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, przedmiotem, której było wykonanie czynności administracyjnych, związanych z obsługą programu promocyjno - informacyjnego (...). Strony określiły rozpoczęcia wykonania zlecenia na miesiąc październik 2007 oraz określiły wynagrodzenie za wykonanie powierzonych czynności w kwocie 900 złotych. Tożsame umowy, gdzie został zmieniony jedynie termin rozpoczęcia wykonania zlecenia oraz kwotę wynagrodzenia zostały zawarte w dniach: 2 listopada 2007 roku, 3 grudnia 2007 roku,

2 stycznia 2008 roku, 1 lutego 2008 roku, 1 marca 2008 roku, 1 kwietnia 2008 roku, 1 czerwca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 3 listopada 2011 roku, 2 stycznia 2009 roku, 1 kwietnia 2009 roku, 1 lipca 2009 roku, 1 października 2009 roku, 1 stycznia 2010 roku (2 umowy), 1 kwietnia 2010 roku, 1 lipca 2010 roku.

W dniu 2 listopada 2010 roku zainteresowana zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu, organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...)", odbywających się w W., w dniach 2-19 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 4.380 złotych brutto. W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy z umową zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona (...) odbywających się w dniach 2-23 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 4.540 złotych brutto. W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy z umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona (...)odbywających się w dniach 5-23 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 4.540 złotych brutto.

Zainteresowana U. Z. zawarła z Krajowym Związkiem (...)w dniu 29 października 1993 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie której została zatrudniona na stanowisku telefonistki, za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 3.200.000 złotych. W dniu 22 lipca 2002 roku pomiędzy stronami zostało zawarte porozumienie, na mocy którego zainteresowana rozpoczęła wykonywanie obowiązków starszego referenta administracyjnego. W zakres czynności pracowniczych U. Z. wchodziło: . obsługa centrali telefonicznej; obsługa kancelarii i poczty; dokumentowanie rozliczeń rozmów telefonicznych; wystawianie faktur, odbieranie i doręczanie poczty; prowadzenie serwisu narad, spotkań i szkoleń; prowadzenie biblioteki (...).

W dniu 3 grudnia 2007 roku zainteresowana zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: wykonywaniu czynności administracyjnych związanych z obsługą administracyjną programu promocyjno-informacyjnego (...) Umowy o tożsamej treści w zakresie powierzonych obowiązków, różniące się w zakresie terminu ich rozpoczęcia, ewentualnie kwoty, strony zawarły także w dniach: 3 grudnia 2007 roku, 1 stycznia 2008 roku, 1 lutego 2008 roku, 1 marca 2008 roku, 1 kwietnia 2008 roku, 1 czerwca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 3 listopada 2008 roku, 2 stycznia 2009 roku, 1 kwietnia 2009 roku, 1 lipca 2009 roku, 1 października 2009 roku, 1 stycznia 2010 roku, 1 kwietnia 2010 roku, 1 lipca 2010 roku. W dniu 2 listopada 2010 roku zainteresowana zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających się w W., w dniach 2-19 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 2.480 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy z umową zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 2-23 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 2.640 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 5-23 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 2.810 złotych brutto.

Zainteresowana I. W. zawarła z Krajowym Związkiem (...)w dniu 30 kwietnia 1997 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Mocą tej umowy została zatrudniona na stanowisku starszego referenta administracyjnego, za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 1.100 złotych miesięcznie. W zakres czynności pracowniczych I. W. - zgodnie z zakresem czynności wchodziło między innymi realizowanie zadań związanych z prowadzeniem sekretariatu prezesa zarządu; realizowanie zadań związanych ze sprzedażą; prowadzenie dokumentacji związanej z transportem - w tym wypisywanie kart drogowych oraz prowadzenie ich ewidencji.

I. W. w dniu 2 listopada 2010 roku zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających

się w W., w dniach 2-19 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 3.060 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 2-23 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.800 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 5-23 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.060 złotych brutto. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenie, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowany M. K. zawarł z Krajowym Związkiem (...) w dniu 8 grudnia 2008 roku umowę o pracę, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy. Mocą tej umowy został zatrudniony na stanowisku pracownika administracyjnego, inspektora BHP, za wynagrodzeniem łącznym w kwocie 4.000 złotych miesięcznie.

W zakres czynności pracowniczych M. K. - zgodnie z zakresem czynności wchodziły: czynności związane z administrowaniem lokalami, biurami, pokojami gościnnymi, także administrowanie budynkiem przy ul. (...) w W.; weryfikowanie dokumentów zakupowych; przyjmowanie uwag i skarg najemców; prowadzenie ewidencji dokumentów, wyposażenia i środków trwałych; magazynowanie dokumentów oraz wyposażenia i sprzętu; dokonywanie zakupów; współorganizacja konferencji, spotkań i zjazdów; organizowanie transportu; wykonywanie obowiązków inspektora BHP.

M. K. w dniu 2 listopada 2010 roku podpisał z Kancelarią (...) G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających się w W., w dniach 3-5 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 3.720 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 17-19 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.940 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2012 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy z umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...)odbywających się w dniach 15-17 listopada 2012 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.470 złotych brutto.

Zainteresowana E. M. została zatrudniona z Krajowym Związku (...) w dniu 29 grudnia 2000 roku na stanowisku specjalisty do spraw normalizacji, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 2.600 złotych brutto miesięcznie. Porozumieniem zmieniającym umowę o pracę, zawartym w dniu 1 lipca 2007 roku zostało zmienione stanowisko pracy na: kierownika zespołu (...) oraz podwyższono zainteresowanej wynagrodzenie zasadnicze, do kwoty 5.200 złotych miesięcznie. Pracownikowi powierzono obowiązki związane m.in. z: kierowaniem pracami sekretariatu; organizowanie posiedzeń komisji; koordynowanie prac podkomisji; koordynowanie prac normalizacyjnych; sporządzanie rocznych sprawozdań, prace związane z opracowywaniem i opiniowaniem norm i ich zmian, obsługa biurowa i prowadzenie prac związanych ze współpracą ze spółdzielniami i zakładami (...).

E. M. w dniu 2 listopada 2010 roku podpisała z Kancelarią (...) G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...), odbywających się w W., w dniach 3-5 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 3.300 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 15-17 listopada 2012 roku. Wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 4.370 złotych brutto. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowana B. M. zawarła z Krajowym Związkiem (...) w dniu 30 listopada 2006 roku umowę o pracę, następnie zmienioną umową z dnia 24 listopada 2008 roku, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy. Mocą tej umowy została zatrudniona na stanowisku specjalisty do spraw finansowych, za wynagrodzeniem 4.100 złotych miesięcznie. Do zadań zainteresowanej na powierzonym stanowisku m.in. należało: prowadzenie kartotek wynagrodzeń osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę i innych umów; sporządzanie list płac; sporządzanie deklaracji zbiorczych; prowadzenie i analiza ewidencji zbiorczych i przelewów; praca w hom-bankingu; naliczanie kapitału początkowego pracowników; przeliczanie podstaw do zmian wysokości emerytur pracowników; czynności kasjera; obsługa zakładowego funduszu świadczeń socjalnych; prace związane z funduszem promocji (...) w zakresie przygotowania dokumentów finansowych jako załączników do wniosków o zwroty kosztów.

B. M. w dniu 1 października 2007 roku zawarła z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której zakres obejmował wykonanie czynności administracyjnych związanych z obsługą administracyjną programu promocyjno-informacyjnego (...) w miesiącu październiku 2007 roku. Strony określiły wartość zlecenia na kwotę 870 złotych oraz termin rozpoczęcia zlecenia na październik 2007. Umowy o tożsamej treści wykonawczej, różniące się w zakresie terminu realizacji zleceń oraz kwotą, strony zawarły także w dniach: 2 listopada 2007 roku, 3 grudnia 2007 roku, 2 stycznia 2008 roku, 1 lutego 2008 roku, 1 marca 2008 roku, 1 kwietnia 2008 roku, 1 czerwca 2008 roku, 1 września 2008 roku, 1 listopada 2008 roku, 2 stycznia 2009 roku, 1 kwietnia 2009 roku, 1 lipca 2009 roku, 1 października 2009 roku, 1 stycznia 2010 roku (2 umowy), 1 kwietnia 2010 roku, 1 lipca 2010 roku.

W dniu 2 listopada 2010 roku B. M. podpisała z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu XIX targów Mleczarskich (...), odbywających się w W., w dniach 3-5 listopada 2010 roku. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 3.390 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowana podpisała z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umowę zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 15-17 listopada 2012 roku. Wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.550 złotych brutto. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowany J. T. został zatrudniony z Krajowym Związku (...) w dniu 1 lipca 2009 roku na stanowisku radcy prawnego, w 1/2 wymiaru czasu pracy, za wynagrodzeniem łącznie 4.000 złotych brutto miesięcznie.

J. T. w dniu 1 maja 2009 roku podpisał z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, przedmiotem, której była obsługa prawna związana z obsługą programu promocyjno-informacyjnego (...), która dotyczyła maja i czerwca 2009 roku. Strony określiły wartość zlecenia oraz czas jego wykonania. Umowy tożsamej treści, różniące się jedynie w zakresie terminu realizacji oraz kwot strony zawarły także w dniach: 1 lipca 2009 roku, 1 października 2009 roku, 1 stycznia 2010 roku, 1 kwietnia 2010 roku, 1 lipca 2010 roku.

J. T. w dniu 2 listopada 2010 roku podpisał z Kancelarią (...). G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych, polegających na: przygotowaniu organizacji.

Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 2.480 złotych brutto.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy z umową zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów(...) odbywających się w dniach 17-19 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.220 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 15-17 listopada 2012 roku. Wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.220 złotych brutto. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Zainteresowany S. O. został zatrudniony z Krajowym Związku (...) w dniu 20 lipca 2004 roku na stanowisku kierownika zespołu administracyjnego, w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem 5.300 złotych brutto miesięcznie. Strony ustaliły za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w kwocie 4.130 złotych brutto.

S. O. w dniu 2 listopada 2010 roku podpisał z Kancelarią (...) G. Sp. k. umowę zlecenia, której przedmiotem było wykonanie prac zleconych polegających na przygotowaniu, organizacji i obsłudze (...) odbywających się w W. w dniach 3-5 listopada 2010 roku.

W dniu 2 listopada 2011 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2010 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 17-19 listopada 2011 roku, a wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 3.700 złotych brutto.

W dniu 5 listopada 2012 roku zainteresowany podpisał z Kancelarią kolejną umowę zlecenia. Zakres tejże umowy był tożsamy w umową zawartą w dniu 2 listopada 2011 roku, z tą różnicą że dotyczyła ona targów (...) odbywających się w dniach 15-17 listopada 2012 roku. Wynagrodzenie za wykonane zlecenie opiewało na kwotę 4.540 złotych brutto. Strony dokonały również rozliczeń tych umów, a kopie rachunków znajdują się na drugich stronach umów zlecenia, znajdujących się w aktach organu.

Sąd Okręgowy wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, w aktach o sygnaturach XIV U 6088/13, XIV U 6084/13, XIV U 6076/13, XIV U 6087/13, XIV U 6091/13, XIV U 6078/13, XIV U 6077/13, XIV U 6082, XIV U 6089, XIV U 6083 oraz aktach organu rentowego, którym dał wiarę albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich wartości dowodowej a nadto brak było jakichkolwiek podstaw by podważać ich rzetelność czy prawidłowość.

Odwołując się do zeznań zainteresowanych, którzy zostali przesłuchani w charakterze strony, Sąd pierwszej instancji podniósł, że S. O. wskazał, że jest kierownikiem zespołu administracyjnego, a czynności związane z umowami zlecenia w żaden sposób nie pokrywały się z czynnościami wykonywanymi na rzecz (...). Zeznał również, że umowę z P. zawarł dwa razy, a zakres tej umowy dotyczył targów w zakresie ich przygotowania.

Zainteresowany A. P. podał, że świadcząc pracę na rzecz (...) nigdy nie zajmował się promocją (...), a prace związane z umowami zlecenia ze spółką (...) w żaden sposób nie pokrywały się z czynnościami wykonywanymi na rzecz pracodawcy. Podał również, że pracę przy targach wykonywał po godzinach pracy. Z zeznań B. M. wynika z kolei, że wypłacała należności zleceniobiorcom i była to jedna z czynności zawartych w treści podpisanych z P. umów. Pozostałą treścią umowy było: przewożenie, gromadzenie materiałów promocyjnych, ulotek, organizowanie przestrzeni na targach i posprzątanie po tychże targach.

Zainteresowana czynności przy targach wykonywała w (...), a czynności dla Krajowego Związku (...) wykonywała w siedzibie związku. Rozliczając targi nie robiła przelewów, a była to techniczna część przekazania gotówki po otrzymaniu od zleceniodawcy kompletu dokumentów.

Z zeznań S. W. wynika natomiast, że w związku z tym, że Związek biorąc udział w projekcie unijnym nie otrzymał żadnych pieniędzy, nie mógł zatrudnić żadnych nowych pracowników. W związku z tym po przeprowadzonym

postępowaniu przetargowym, jako podwykonawca, którego pracę można było rozliczyć w ramach projektu, została zaangażowana spółka (...). Zleceniobiorcy wybierani byli przez spółkę, ale powodów takiego działania nie zna. W jego ocenie zasadniczą kwestią były kompetencje pracowników związku oraz nabyte doświadczenie w branży. Zainteresowany zeznał także, że pracownicy nie wykonywali zlecenia w godzinach pracy, a płatnikiem wynagrodzenia była spółka (...).

Z zeznań W. G. (1) wynika natomiast, że jego spółka zajmuje się prowadzeniem projektów unijnych również dla podmiotów z branży spożywczej, a umowy, które zostały zawarte ze związkiem dotyczyły konkretnych czynności w ramach projektów. Z jego zeznań wynika także, że czynności w ramach umów zlecenia były powierzane pracownikom Związku z uwagi na ich doświadczenie i kwalifikacje, przy czym sama praca w Związku nie miała przy tym żadnego znaczenia.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że co do zasady dał także wiarę zeznaniom zainteresowanych, uznając, że są one spójne, logiczne i zgodne z resztą materiału dowodowego znajdującego się w aktach niniejszej sprawy. Sąd nadmienił nadto, że w trakcie postępowania zmarła zainteresowana A. K. i z tego względu jej sprawa została wyłączona do odrębnego postępowania. Dokonując merytorycznej oceny odwołań Krajowego Związku (...), Sąd uznał, że odwołania od decyzji dotyczących zainteresowanych: S. O., M. K., E. K., I. B., A. P., E. M., B. M. i I. W. są w części zasadne i podlegają zmianie w sposób wskazany w punktach od I-VIII sentencji wyroku. W pozostałym zakresie odwołania są bezzasadne i należało je oddalić.

Na wstępie swoich rozważań Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że spór w przedmiotowej sprawie dotyczył kwestii, czy zainteresowani jako pracownicy Krajowego Związku (...) w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z Kancelarią (...) G. Sp. k faktycznie wykonywali pracę na rzecz swojego pracodawcy, a w konsekwencji czy organ rentowy zasadnie ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne. Sąd wskazał, że dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu właściwe są przepisy ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), w szczególności art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 11 pkt 1 i art. 12 pkt 1, zgodnie z którymi obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami lub osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. Z kolei stosownie do treści przepisu art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Ponadto za pracownika ustawa systemowa uważa osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy (art. 8 ust. 2a). Odwołując się do rozważań zawartych w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. (sygn. akt II UZP 6/09, OSPN 2010/3-4/46) Sąd Okręgowy podniósł, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji: pierwsza dotyczy wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego, przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy a druga dotyczy wykonywania pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Zgodnie z art. 18 ust. 1a ww. ustawy, w stosunku do ubezpieczonych których mowa w art. 8 ust. 2a w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Sąd zaznaczył jednocześnie, że płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. o sygn. akt II UZP 5/09 (LEX 514221) jest pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach tej umowy zawartej z osobą trzecią. Sąd pierwszej instancji wskazał przy tym, że w wymienionej uchwale Sąd Najwyższy uznał, że przesłanką, która decyduje o uznaniu za pracownika osoby świadczącej, w ramach umowy zlecenia, pracę na rzecz swojego pracodawcy, jest to, że

w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy. Sąd Okręgowy dodatkowo zauważył, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie III AUa 1031/12 (LEX 1254347) podkreślił, że użyty w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot „działać na rzecz” został użyty w innym znaczeniu niż język prawa, w którym działanie „na czyjąś rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej jaką stanowi stosunek prawny. Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy. Również wykonujący zlecenie działa na rzecz zleceniodawcy. W kontekście ww. art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika.

W ramach prowadzonych rozważań prawnych, Sąd Okręgowy odwołał się także do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 czerwca 2013r. (sygn. akt III AUa 1054/13, LEX 1363247), gdzie wskazano, że to pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rozrachunku rezultat pracy wykonywanej na rzecz zleceniodawcy przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia czy o świadczenie usług zawartej z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą.

Sąd Okręgowy nadmieniał nadto, że zgodnie z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008, nr 164, poz. 1027) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

Za istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd pierwszej instancji uznał także stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 12 kwietnia 1994 r. (sygn. akt I PZP 13/94, OSNAPiUS 2000, nr 3 poz.39), że obowiązek łącznego traktowania w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne przychodów z umowy o pracę i dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z własnym pracownikiem występuje w przypadku wykonywania w ramach umowy zlecenia tych samych czynności, które składały się na treść łączącego strony stosunku pracy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż decyzje organu w części są słuszne, w drugiej zaś części są błędne i należało je zmienić.

Odnosząc się do decyzji organu dotyczącej zainteresowanego S. O. Sąd pierwszej instancji wskazał, że była ona błędna i należało ją zmienić. Umowa o pracę zawarta przez zainteresowanego z odwołującym się dotyczyła sprawowania kierownictwa nad zespołem administracyjnym, natomiast przedmiotem umów zlecenia zawartych z Kancelarią (...). G. było wykonanie prac polegających na przygotowaniu organizacji i obsłudze oraz rozliczaniu (...) umowa zlecenia, odbywających się w W. w terminach wskazanych w umowach. W zaistniałej sytuacji, zdaniem Sądu, nie ma związku zakres obowiązków pracownika przy wykonywaniu pracy na rzecz (...) i Kancelarii (...), gdyż czynności w ramach umowy zlecenia wykonywane były poza siedzibą firmy, w której zainteresowany pracował na podstawie umowy o pracę i w innym czasie. Poza tym inny był także zakres czynności wykonywanych na targach i zupełnie nie pokrywał się z czynnościami wykonywanymi na rzecz pracodawcy.

Odnosząc się do decyzji organu dotyczącej zainteresowanego A. P. Sąd wskazał, że była ona także błędna i należało ją zmienić.

Zainteresowany bowiem pracując w Krajowym Związku (...) na stanowisku lustratora, wykonując obowiązki związane z powierzonym stanowiskiem brał udział w badaniach sprawozdań finansowych i sporządzaniu dokumentacji z tychże badań, brał także udział w walnych zebraniach spółdzielni, posiedzeniach rady nadzorczej, a także formułował projekty wystąpień polustracyjnych. Wszystko powyższe sprawia, że powierzone mu mocą umów cywilno-prawnych czynności na targach - praca fizyczna, bez wykonywania żadnych czynności związanych z dokumentami, w żaden sposób nie pokrywają się z obowiązkami powierzonymi na stanowisku pracy w (...). Co więcej czynności wykonywane były poza godzinami pracy, a także w weekendy, zatem i przesłanka czasowa nie została w tym przypadku spełniona.

Odnosząc się do decyzji organu dotyczącej zainteresowanej E. K. Sąd Okręgowy uznał, że jest ona błędna i należało ją zmienić. Sąd podniósł, że zakres jej obowiązków u pracodawcy także nie pokrywa się z obowiązkami nałożonymi

umowami zlecenia. Pomimo tego, że zainteresowana rozliczała płatności - wręczając zleceniobiorcom gotówkę na targach, były to faktycznie czynności czysto techniczne, które w żaden sposób nie korespondowały z obowiązkami powierzonymi przez pracodawcę.

Odnosząc się do decyzji organu dotyczącej zainteresowanej E. K. Sąd wskazał, że była ona także błędna i należało ją zmienić. Zainteresowana była zatrudniona na stanowisku specjalisty d.s kadrowych i samorządu. Zajmowała się między innymi prowadzeniem rejestru członków, uczestniczyła przy obsłudze posiedzeń, prowadziła różnego rodzaju ewidencje, przygotowywała różnego rodzaju dokumenty a także informacje o zarobkach i zatrudnieniu, Zakres obowiązków zainteresowanej u pracodawcy także nie pokrywał się z obowiązkami nałożonymi umowami zlecenia. Wprawdzie zainteresowana rozliczała płatności – wręczając zleceniobiorcom gotówkę na targach, były to faktycznie czynności czysto techniczne, które w żaden sposób nie korespondowały z obowiązkami powierzonymi przez pracodawcę.

Odnosząc się do decyzji organu dotyczącej zainteresowanej I. B. Sąd wskazał, że była ona także błędna i należało ją zmienić. Zainteresowana I. B. była zatrudniona na stanowisku specjalisty i pełniła obowiązki głównego księgowego. Pracując na rzecz (...) zajmowała się przede wszystkim kierowaniem zespołem finansowo-księgowym, prowadziła sprawy związane z rachunkowością, sprawowała kontrolę formalno-prawną dekretowała dowody księgowe, wykonywała rachubę płac, dokonywała wypłaty wynagrodzeń, sporządzała bilanse zysków i strat i inne czynności, które wykonywane były w miejscu pracy i polegały na pracy z dokumentacją spółki. W żadnym razie, w przypadku tej zainteresowanej nie można mówić o powieleniu czynności związanych z pracą na rzecz (...), przy wykonywaniu zlecenia na rzecz Spółki (...).k, gdyż zainteresowana w związku z zawartymi umowami zlecenia wykonywała czynności techniczne i fizyczne związane z obsługą targów. Poza tym praca zainteresowanej u pracodawcy nie pokrywała się ani w czasie, ani też w miejscu wykonywania zlecenia na rzecz zleceniodawcy, a wypłata wynagrodzeń zleceniobiorcom była w tym przypadku czynnością czysto techniczną, polegającą na przekazaniu wyliczonej sumy pieniędzy przez inne osoby - spoza spółki i spoza związku.

Odnosząc się do okoliczności dotyczących zainteresowanej I. W. Sąd wskazał, że była ona zatrudniona w Krajowym Związku (...) na stanowisku starszego referenta administracyjnego. Na powierzonym stanowisku zajmowała się prowadzeniem sekretariatu prezesa, realizowanie zadań związanych ze sprzedażą oraz prowadzeniem dokumentacji związanej z transportem drogowym. W żadnym wypadku obowiązki zainteresowanej nie pokrywały się z obowiązkami nałożonymi umowami zlecenia. Nadto Sąd podkreślił, że czynności powierzone zainteresowanej przez pracodawcę mogły być wykonywane w zasadzie jedynie w siedzibie (...), a czynności nałożone umowami zlecenia w spornym okresie miały zupełnie inny - czysto fizyczny charakter.

Zainteresowany M. K. został zatrudniony w Krajowym Związku (...) na stanowisku pracownika administracyjnego oraz inspektora BHP. W zakres obowiązków zainteresowanego wchodziło między innymi administrowanie lokalami, biurami, pokojami gościnnymi, a także budynkiem będącym siedzibą związku. Zainteresowany wykonując obowiązki powierzone przez pracodawcę zajmował się także weryfikowaniem dokumentacji zakupowej, przyjmowaniem uwag i skarg najemców, wykonywaniem obowiązków inspektora BHP. W przypadku tego zainteresowanego także nie można mówić o faktycznym wykonywaniu pracy na rzecz pracodawcy, podczas wykonywania obowiązków powierzonych umowami zlecenia, gdyż te faktycznie dotyczyły jedynie techniczno- fizycznej obsługi targów (...)", tj. pomocy przy ich przygotowaniu, organizacji i obsłudze.

Także w przypadku zainteresowanej E. M., zdaniem Sądu, nie można mówić o wykonywaniu pracy na rzecz pracodawcy podczas wykonywania zleceń na rzecz spółki (...). a bowiem wykonywała na powierzonym stanowisku pracy obowiązki kierownika Zespołu (...), co w żadnym wypadku nie pokrywało się z obowiązkami powierzonymi umowami zlecenie, a związanymi z obsługą i organizacją targów (...). Nie można bowiem zestawzić czynności związanych z normalizacją, koordynowaniem prac podkomisji, czy chociażby organizowaniem posiedzeń komisji z fizyczną i techniczną obsługą targów - tym bardziej, że czynności wykonywanych dla zleceniodawcy jak i pracodawcy nie można zestawzić ani w czasie, ani w miejscu ich wykonywania.

Odnosząc się do zainteresowanej B. M. Sąd wskazał, że wykonując pracę na rzecz Krajowego Związku (...) na stanowisku specjalisty do spraw finansowych wykonywała obsługę tegoż podmiotu pod względem finansowym. Prowadziła kartoteki wynagrodzeń, sporządzała listy płac, analizę przelewów, obsługę zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Nie można zatem, zdaniem Sądu pierwszej instancji przyjąć, że wykonując umowy zlecenia z lat 2007-2010, których zakres obejmował wykonywanie czynności administracyjnych związanych z obsługą administracyjną programu promocyjno-informacyjnego (...) był zbieżny z powierzonymi jej przez pracodawcę obowiązkami administracyjnymi. W rezultacie Sąd stwierdził, że w przypadku umów cywilno-prawnych zawieranych w latach 2010-2012 w zakres, których wchodziło przygotowywanie organizacji i obsługi targów (...) także nie można mówić o zbiegu z obowiązkami nałożonymi na zainteresowaną przez pracodawcę.

Odnosząc się do zainteresowanej B. M. Sąd pierwszej instancji podniósł, że w ramach umowy o pracę z odwołującym się jako specjalista do spraw finansowych prowadziła obsługę tego podmiotu pod względem finansowym. Prowadziła kartoteki wynagrodzeń, sporządzała listy płac, analizowała przelewy i prowadziła obsługę funduszu świadczeń socjalnych.

Wykonując natomiast umowy zlecenia na rzecz P. W. G. Sp. k. zainteresowana w zakresie obsługi targów wykonywała czynności techniczne - wypłacała zleceniobiorcom wcześniej przygotowaną przez inne osoby gotówkę. Nie dokonywała przy tym żadnych czynności księgowych, nie dokonywała przelewów, ani rozliczeń, jak to miało miejsce podczas wykonywania pracy na rzecz (...).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że decyzje wydane w przypadku wymienionych wyżej zainteresowanych były błędne i należało je zmienić.

Odnosząc się natomiast do zainteresowanych B. A. (1) i J. T. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że decyzje organu rentowego były słuszne. Sąd zauważył, że obowiązki radców prawnych pokrywają się z obowiązkami nałożonymi umowami-zlecenia, podpisanymi przez nich w spornym okresie ze spółką (...). Wskazani wyżej zainteresowani zarówno dla pracodawcy, jaki i dla zleceniodawcy wykonywali bowiem obsługę prawną sprowadzającą się w zasadzie do pracy na rzecz pracodawcy.

W ocenie Sądu, nie jest istotna bowiem różnica w zapisach obu umów, że dla zleceniodawcy, zainteresowani dokonywali obsługi prawnej programu promocyjno-informacyjnego mleka i wyrobów mlecznych, gdyż program był w istocie jedynie kierowany przez zleceniodawcę, a faktycznie działał na rzecz związku.

Za słuszną Sąd Okręgowy uznał także decyzję wydaną w stosunku do zainteresowanej U. Z., która wykonując na rzecz odwołującego się obowiązki referenta administracyjnego, a na rzecz zleceniodawcy prace polegające na wykonywaniu czynności administracyjnych związanych z obsługą administracyjną programu promocyjno-informacyjnego (...) faktycznie wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy. Według Sądu, nie jest bowiem istotna różnica w zapisach obu umów, że dla zleceniodawcy, zainteresowana dokonywała obsługi administracyjnej programu promocyjno-informacyjnego (...), gdyż program był w istocie jedynie kierowany przez zleceniodawcę, a faktycznie działał na rzecz związku, a zadania stanowiskowe się w obu przypadkach pokrywały.

Sumując powyższe rozważania Sąd pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku odwołań dotyczących J. T., B. A. (1) oraz U. Z. mamy do czynienia z sytuacją przekazania pracownika przez macierzystego pracodawcę innemu podmiotowi, którym jest podwykonawca, jednocześnie zatrudniający tegoż pracownika w ramach umowy cywilnoprawnej. W konsekwencji, to właśnie Krajowy Związek (...) jako pracodawca jest beneficjentem wykonywanej pracy na swoją rzecz, a zawarte przez Kancelarię (...) G. umowy zlecenia z zainteresowanymi: B. A. (2) i J. T. stanowią oczywisty przykład obejścia przepisów prawa. Niewątpliwie, zdaniem Sądu, w zaistniałej sytuacji faktycznej mogą być objęte regulacją z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że o kosztach postępowania orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., który to przepis stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Na

gruncie niniejszej sprawy wynik postępowania był w zasadzie równy zarówno dla organu, jak i odwołującego się, zatem w pełni zasadne było wzajemne zniesienie kosztów pomiędzy stronami niniejszego sporu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1, § 2 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od tego wyroku złożyły obie strony.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. zaskarżając wyrok w zakresie punktów: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII zarzucił mu naruszenie 1) prawa materialnego i procesowego a w szczególności:

- art. 6 ust. 1, art. 8 ust. 2a, art. 18 ust. 2a i art. 20 ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2009 r. Nr 205, poz.1585 ze zm.) - dalej ustawa systemowa oraz art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 ze zm.) wskutek ustalenia i przyjęcia, że do podstawy wymiaru składek zainteresowanych pracowników Krajowego Związku (...) w W. nie należy wliczać przychodu z tytułu umów zlecenia zawieranych przez tych pracowników z Kancelarią (...). G. sp. k. w W.,

2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego a w szczególności z treścią umów zawartych przez (...) z P. W. G. sp.k, co miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołań ewentualnie przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

- zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł między innymi, że Sąd Okręgowy oddalił odwołania tylko od decyzji dotyczących tych pracowników (...), którzy w zakres swoich obowiązków pracowniczych mieli wpisane również czynności związane z umowami zawartymi przez (...) ze spółką (...) sp.k. Wyrok ten, zdaniem apelanta, jest niezgodny z treścią art. 8 ust.2a ustawy systemowej oraz stanem faktycznym sprawy i ustaloną linią orzecznictwa.

Przywołując orzecznictwo Sądu Najwyższego (uchwałę z dnia 2 września 2009 r. oraz wyroki wydane w sprawach II UK 399/13; III UK 155/12; II UK 279/13; I UK 259/09; III UK 22/11; I UK 5/12) apelujący podniósł, że w uzasadnieniach tych orzeczeń Sąd Najwyższy podkreśla, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej opisuje" sytuację faktyczną w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika" i jest nią istnienie trójkąta umów: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem a podwykonawcą jako osobą trzecią i umowy między podwykonawcą a pracodawcą. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że praca wykonywana w przebiegu relacji wskazanych wyżej podmiotów i zawarty w tym przepisie „zwrot wykonuje pracę na rzecz pracodawcy" oznacza, że pracodawca w wyniku zawartej przez pracownika umowy zlecenia z osobą trzecią (np. podwykonawcą) „przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonywanej na rzecz zleceniodawcy"; „pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika-zleceniobiorcę"; „uzyskuje on rezultaty jego pracy". W taką konstrukcję, według apelanta, wpisują się także umowy zlecenia zawarte przez (...) sp.k. z pracownikami (...). Skoro pracownicy (...) w ramach umów zleceń wykonywali prace, do których wykonania zobowiązał się (...) sp.k., to w rzeczywistości w ramach tych umów działali na rzecz swojego pracodawcy - pracodawca był beneficjentem ich pracy. Zdaniem apelanta, określona w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej konstrukcja „uznania za pracownika" w jednakowym stopniu odnosi się do pracownika, który zawarł umowę zlecenia z własnym pracodawcą jak i do pracownika, który zawarł umowę zlecenia z osobą trzecią - niezależnie od tego jakiego rodzaju praca była wykonywana na podstawie umowy o pracę a jaka w oparciu o umowę zlecenia.

Odwołujący się Krajowy Związek (...) w W. zaskarżył wyrok w części w jakiej oddala odwołania w pozostałym zakresie i rozstrzyga o kosztach postępowania, tj. co do punktu IX i X zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 18 ust. 1 a i art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) poprzez niewłaściwą wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, iż wykonywanie przez zainteresowanych umów zawartych z Kancelarią (...). G. w W., skutkuje tym iż są oni traktowani dla celów ubezpieczeń społecznych jako pracownicy powoda, gdyż, zdaniem Sądu, wykonują pracę na rzecz odwołującego się, o czym decyduje tożsamość obowiązków pracowniczych i obowiązków wynikających z umów zlecenia, podczas gdy ww. przepisy nie mają zastosowania do odwołującego się. Powyższe, według apelanta, zachodzi z uwagi na to, iż adresatem normy prawnej wyinterpretowanej z art. 8 ust. 2a i art. 18 ust. 1a ustawy o s.u.s., przy zastosowaniu reguł wykładni językowej uzupełnionej wykładnią celowościową i systemową, są podmioty, które zlecają podmiotom trzecim wykonywanie na ich rzecz usług, czynią to celem uzyskania nieuprawnionych korzyści m.in. w postaci zmniejszonych obciążeń na ubezpieczenia społeczne i inne, tym samym podejmują próbę obejścia przepisów, jednocześnie mogą z powodzeniem zrealizować te zadania we własnym zakresie;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 k.p.c. z uwagi na niekompletne uzasadnienie wyroku w odniesieniu do zainteresowanego M. M. poprzez niewskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia i jej oceny oraz niewyjaśnienie motywów zapadłego rozstrzygnięcia.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o: zmianę zaskarżonego wyroku w części w jakiej oddala odwołania w pozostałym zakresie - punkt IX i zmianę zaskarżonych decyzji w całości poprzez stwierdzenie, że Krajowy Związek (...) w W. nie ma obowiązku uwzględniać w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne przychodu zainteresowanych pracowników z tytułu

umów zlecenia zawartych z Kancelarią (...). (...) Spółka Komandytowa w W. oraz zmianę zaskarżonego wyroku w części w jakiej znosi wzajemnie poniesione przez strony koszty postępowania - punkt X poprzez zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje sądowe wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie albowiem trafne okazały się podniesione w niej zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego.

Istota sporu, wynikająca z treści zaskarżonych decyzji i złożonych od nich odwołań, sprowadzała się do wykładni art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (obecnie tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 963) oraz zasadności jego zastosowania w rozpoznawanym stanie faktycznym. Wymieniony przepis stanowi, że za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Przepis ten, jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (LEX nr 514221), którą to powołał także Sąd pierwszej instancji, rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego, przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą, jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Skutkiem zatem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym tak, jak pracownika (art. 6

ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) oraz konieczność zastosowania tych przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, które określają podstawę wymiaru składek, ich wysokość oraz obowiązki płatnika w zakresie ich obliczania. Jednoznaczny pogląd we wskazanej materii wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 września 2015 r., I UK 490/14 (LEX nr 1854103) stwierdzając, że „Nie można zawęzić konsekwencji prawnych art. 8 ust. 2a u.s.u.s. tylko do skutków wynikających z art. 6, art. 11, art. 12 oraz art. 9 u.s.u.s., a dotyczących istnienia obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego takiej osoby oraz nadrzędności tego tytułu ubezpieczeń nad innymi. Zastosowana przez ustawodawcę konstrukcja "pracownika" odnosi się do całej regulacji ustawy systemowej, a więc także do tych przepisów, które dotyczą funkcjonowania stosunku ubezpieczeń społecznych, a określają między innymi podstawę wymiaru i wysokość składek na te ubezpieczenia oraz obowiązki płatnika w zakresie obliczania i opłacania tychże składek i przekazywania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych imiennych raportów”.

Takie rozumienie cytowanego na wstępie przepisu przyjął też Sąd Okręgowy i poglądu tego apelujący organ rentowy nie kwestionuje.

Kwestią sporną natomiast pozostaje treść zawartego w omawianym przepisie art. 8 ust. 2a ustawy zwrotu „na rzecz pracodawcy”. Apelujący organ rentowy nie zgodził się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji jakoby obowiązek łącznego traktowania w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne przychodów z umowy o pracę i dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z własnym pracownikiem występuje jedynie w przypadku wykonywania w ramach umowy zlecenia tych samych czynności, które składały się na treść łączącego strony stosunku pracy. Zdaniem skarżącego, rodzaj wykonywanej pracy pozostaje bez znaczenia.

Przystępując do rozstrzygnięcia wskazanej wyżej spornej kwestii przypomnieć należy, że Sąd Okręgowy przyjmując, że omawiana regulacja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, znajduje zastosowanie tylko w sytuacji, gdy czynności wykonywane przez daną osobę w ramach umowy cywilnoprawnej są tego samego rodzaju, co czynności wykonywane przez nią w ramach umowy o pracę, powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1994 r., I PZP 13/94 (LEX nr 11794), w której stwierdzono, że „umowa zlecenia zawarta przez zakład pracy z sanitariuszem, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, przewidująca wykonywanie przez niego po godzinach pracy - za ustalonym w niej wynagrodzeniem - pracy tego samego rodzaju, co określony w umowie o pracę, stanowi umowę uzupełniającą umowę o pracę. Za pracę wykonywaną na podstawie tej umowy pracownik nabywa prawo do wynagrodzenia nie niższego, niż określone w art. 134 kodeksu pracy”.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedmiotowe stanowisko Sądu pierwszej instancji nie zasługuje na akceptację z tego powodu, że nie znajduje ono uzasadnienia, ani w treści omawianego przepisu, ani też w treści cytowanej uchwały Sądu Najwyższego. Zauważyć należy bowiem, że cytowana uchwała podjęta została na gruncie przepisów prawa pracy (w sprawie o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe) a zatem wyrażony w niej pogląd nie znajduje zastosowania przy wykładni art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, kreującego rozszerzone pojęcie pracownika wyłącznie na potrzeby prawa ubezpieczeń społecznych. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (LEX nr 1227536) hipotezą tego unormowania „objęte są dwa rodzaje relacji pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. Pierwszą jest sytuacja, gdy oba stosunki (pracowniczy i cywilnoprawny) dotyczą tych samych podmiotów jednocześnie występujących wobec siebie w roli pracodawcy - zleceniodawcy i pracownika - zleceniobiorcy, drugą zaś sytuacja, gdy na istniejący stosunek pracy nakłada się stosunek cywilnoprawny między pracownikiem i osobą trzecią, na podstawie którego pracownik wykonuje pracę na rzecz pracodawcy w ramach łączącej pracodawcę z ową osobą trzecią (zleceniodawcą) umownej więzi prawnej. W tym ostatnim przypadku pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku”.

Z treści omawianego przepisu nie wynika zatem aby możliwość jego zastosowania uzależniona była od rodzaju czynności wykonywanych przez osobę wykonującą pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią oraz w ramach stosunku pracy. W rezultacie stanowisko Sądu Okręgowego, że omawiana norma obejmuje wyłącznie te sytuacje, gdy pracownik na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem trzecim, wykonuje

te same czynności, jakie wykonuje w ramach stosunku pracy, nie znajduje uzasadnienia w treści art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Zgodnie z przyjętymi powszechnie zasadami interpretacji prawa, pierwszorzędne znaczenie dla wyjaśnienia treści przepisu posiada wykładnia językowa. Zasada pierwszeństwa wykładni językowej, choć nie ustala absolutnego porządku preferencji, to jednak dopuszcza odstępstwa od wyniku jej zastosowania tylko wówczas, gdy wynik ten prowadzi albo do absurdu, albo do rażąco niesprawiedliwych lub irracjonalnych konsekwencji (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 1998 r., I CKN 664/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 7).

Skoro zatem omawiany przepis, jak już wyżej wskazano, posługując się zwrotem „na rzecz pracodawcy” nie zawiera jakichkolwiek regulacji, co do rodzaju pracy wykonywanej na rzecz pracodawcy w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z innym podmiotem, zasadnym jest takie jego rozumienie, że obejmuje on każdą pracę wykonywaną na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeśli jej beneficjentem jest pracodawca.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, za takim rozumieniem przedmiotowego unormowania przemawiają także reguły wykładni celowościowej. Niewątpliwym bowiem jest, że unormowanie art. 8 ust. 2a ustawy systemowej miało na celu zapobieżenie obchodzeniu przepisów dotyczących obowiązku składkowego wynikających z regulacji zbiegowych oraz obchodzeniu ograniczeń wynikających z ochronnych przepisów prawa pracy (między innymi w zakresie reglamentacji czasu pracy. Nadto, jak wskazał Sąd Najwyższy w powołanym już wyroku z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (LEX nr 1227536), unormowanie to miało na celu ochronę pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tychże pracowników w ramach umów cywilnoprawnych w ogóle nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy (umowa agencyjna, zlecenia lub inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu).

W świetle powyższego, zdaniem Sądu odwoławczego, uprawniony jest pogląd, że przedstawione przez Sąd pierwszej instancji rozumienie tego przepisu, praktycznie uniemożliwiłoby osiągnięcie wskazanego celu przedmiotowej regulacji. Jego zastosowanie łączyłoby się z długotrwałym procesem ustalania rodzaju czynności wykonywanych w ramach stosunku pracy oraz w ramach umowy cywilnoprawnej i ich wzajemnym porównywaniu. Poza tym strony umowy cywilnoprawnej mogłyby wskazać dodatkowy obowiązek (obowiązki) pracownika, nie występujący w umowie o pracę, osiągając wyłączenie przychodów z umowy cywilnoprawnej z obowiązku składkowego i w konsekwencji, niwelując wskazany wyżej cel tego unormowania.

Odnosząc przedstawione uwagi prawne do okoliczności faktycznych sprawy stwierdzić należy, iż rację ma organ rentowy, że beneficjentem umów cywilnoprawnych zawieranych z zainteresowanymi był odwołujący się Krajowy Związek (...), a tym samym praca świadczona przez zainteresowanych (pracowników) była wykonywana na rzecz pracodawcy.

W sprawie jest bowiem poza sporem, że pomiędzy Krajowym Związkiem (...) (dalej (...)) a Kancelarią (...) W. G. sp.k. zostały zawarte umowy:

- w dniu 8 października 2007 r. umowa (...) o współpracy w zakresie programu promocyjno - informacyjnego o współpracy, zgodnie z którą Kancelaria miała realizować wszelkie działania związane z zarządzaniem projektem będącym przedmiotem umowy Agencji (...) i Krajowego Związku(...) obejmującym realizację kampanii informacyjno - promocyjnej (...). Umowa ta obowiązywała do 7 października 2010 r.

- w dniu 9 października 2007 r. umowa (...) o współpracy w zakresie programu promocyjno - informacyjnego, uzupełniona aneksem z 9 października 2007 r. dotyczącym wynajmu sali konferencyjnej. Następnie w dniach 15 września 2010 r. i 10 października 2012 r. strony zawarły umowy zgodnie, z którymi spółka (...) sp.k. zobowiązała się do obsługi i organizacji (...): (...) i (...). Koszty realizacji tych umów, w tym koszty wynagrodzeń zleceniobiorców pochodziły ze środków (...) jako „instytucji promującej” (§7 umowy (...) i §1 umowy (...)) umowy. Ponadto (...) wyraził zgodę na zatrudnianie jego pracowników przy realizacji przez (...) sp.k. umowy z 8.10.2010r. o współpracy w zakresie programu promocyjno- informacyjnego (§9 tej umowy) i taka praktyka była przyjęta przy realizacji dalszych umów.

Zatem strony w spornym okresie łączyła stała współpraca i spółka (...) sp.k. przy wykonywaniu wskazanych umów i w ramach tej współpracy zatrudniała, na podstawie umów zlecenia, pracowników (...) zaś pracownicy (...) wykonując umowy zlecenia wykonywali pracę na rzecz tego pracodawcy.

Niezasadna natomiast, w ocenie Sądu Apelacyjnego, okazała się apelacja odwołującego się Krajowego Związku (...) w W..

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez skarżącego zarzutu dotyczącego naruszenia prawa procesowego, t.j. art. 328 § 2 k.p.c. stwierdzić należy, iż trafne są uwagi autora apelacji, co do wadliwości uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Faktycznie bowiem Sąd pierwszej instancji oddalając odwołanie od decyzji z dnia 30 września 2013 r. (nr (...)) dotyczącej zainteresowanego M. M. nie przedstawił argumentacji uzasadniającej przedmiotowe rozstrzygnięcie.

Uchybienie to, w ocenie Sądu Apelacyjnego, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności rozpoznawanej sprawy, nie uniemożliwia bowiem kontroli instancyjnej i nie ma wpływu na wynik rozpoznawanej sprawy, a tylko w takim przypadku podniesiony zarzut byłby skuteczny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2001 r., V CKN 158/00).

Niezależnie od powyższej oceny omawianego zarzutu przypomnieć należy, odwołując się do poglądu Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 16 października 2016 r., III UK 270/15, że „postępowanie apelacyjne ma charakter kontrolny, ale jest także kontynuacją postępowania przed sądem pierwszej instancji i zmierza do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy. Przyjęta koncepcja apelacji pełnej (cum beneficio novorum) zakłada więc możliwość, a niekiedy konieczność prowadzenia przez sąd drugiej instancji postępowania dowodowego. Nakłada na sąd drugiej instancji powinność dokonania samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych przez sąd pierwszej instancji oraz przeprowadzonych przed sądem odwoławczym, a także ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia”. W rezultacie, ze względu na merytoryczny charakter postępowania apelacyjnego, sąd drugiej instancji powinien – niezależnie od treści zarzutów apelacji – dokonać ponownych własnych ustaleń, które mogą różnić się od ustaleń sądu pierwszej instancji, a następnie poddać je ocenie pod kątem prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2013 r., I CSK 384/12, Legalis).

Uzupełniając zatem ustalenia Sądu pierwszej instancji wskazać należy, że

zainteresowany M. M. na mocy umowy o pracę zawartej z odwołującym się Krajowym Związkiem (...) w dniu 11 sierpnia 1997 roku (umowa – k. 107) został zatrudniony na stanowisku kierownika Zespołu (...). Z dniem 26 stycznia 2011 roku na mocy porozumienia stron zainteresowany został zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty w Zespole (...). Do zakresu czynności M. M. na stanowisku kierownika Zespołu (...) należały między innymi: bieżące konsultacje i doradztwo spółdzielniom (...), reprezentowanie interesów (...) wobec innych instytucji zajmujących się tematyką (...), inicjowanie oraz udział w zakresie opracowań, ekspertyz, programów i ustawodawstwa dotyczącego sektora (...), opiniowanie opracowań, programów, projektów uregulowań prawnych tworzonych przez inne instytucje, współpraca z (...) Organizacją (...), udział w organizowanych przez (...) targach (np. udział w pracach komisji oceniających najlepsze produkty (...) na corocznych targach (...)). Wymieniony jako ostatni obowiązek zakresu czynności zainteresowanego został powtórzony w zakresie czynności M. M. na stanowisku Głównego Specjalisty w Zespole(...).

W dniach 2 listopada 2010 roku, 2 listopada 2011 roku i 5 listopada 2012 roku zainteresowany zawarł z Kancelarią (...) G. sp. k umowy zlecenia, w których zobowiązał się do wykonania prac zleconych polegających na: przygotowaniu, organizacji i obsłudze oraz rozliczeniu odpowiednio (...) odbywających się w W. w dniach 3- 5 listopada 2010 roku,(...)odbywających się w W. w dniach 17-19 listopada 2011 roku i (...) odbywających się w W. w dniach 15-17 listopada 2012 roku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, nie ulega wątpliwości, że przedstawiona wyżej sytuacja uzasadnia zastosowanie w stosunku do zainteresowanego M. M. przepisu art. 8 ust. 2a oraz art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Chybiony, zdaniem Sądu odwoławczego, jest także podniesiony w apelacji zarzut dotyczący naruszenia prawa materialnego, a mianowicie art. 18 ust. 1a i art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez zastosowanie tych przepisów, w sytuacji, gdy nie miały one zastosowania w stosunku do odwołującego się. Ich adresatem, według apelanta, są podmioty, które zlecają podmiotom trzecim wykonywanie na ich rzecz usług, czynią to celem uzyskania nieuprawnionych korzyści, między innymi w postaci zmniejszonych obciążeń na ubezpieczenia społeczne i inne, tym samym podejmują próbę obejścia przepisów, jednocześnie mogą zrealizować te zadania we własnym zakresie. Tymczasem odwołujący się nie mógłby przeprowadzić realizacji programu samodzielnie, przy zaangażowaniu swoich pracowników. Taki stan wynika bowiem z przepisów unijnych oraz wytycznych krajowych mających zastosowanie do (...) jako organizacji wykonawczej realizującej projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedstawione przez skarżącego rozumienie wskazanych przepisów, wbrew jego przekonaniu, nie znajduje uzasadnienia ani w wykładni językowej, ani w celowościowej, ani też w wykładni systemowej. Przypomnieć należy, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy, wyżej cytowany i omówiony, rozszerza pojęcie „pracownika” stanowiąc, że „za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy”.

Jak zatem wynika z jego brzmienia określa on sytuację, kiedy osoba wykonująca pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej jest uznawana za pracownika. Przepis ten w żaden sposób nie nawiązuje do okoliczności zawarcia wymienionej umowy. Oznacza to, że dla zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy, bez znaczenia pozostaje okoliczność, czy zawarcie umowy cywilnoprawnej wynikało z braku prawnych możliwości wykonania określonych zadań przez pracodawcę z wykorzystaniem własnych pracowników, na co powołuje się autor omawianej apelacji, czy też było działaniem zamierzonym, nakierowanym na osiągnięcie korzyści, w postaci niepłacenia składek na ubezpieczenia społeczne. Myli się skarżący, że cel wprowadzenia omawianej normy prawnej, oznacza, że norma taka znajduje zastosowanie tylko do podmiotu, który działa w celu uzyskania nieuprawnionych korzyści. Na marginesie warto zauważyć, że tego rodzaju regulacje, t.j. regulacje uzależniające zastosowanie skutków określonej normy prawnej od zamiaru (winy) danego podmiotu, występują jedynie na gruncie przepisów przewidujących odpowiedzialność karną bądź cywilną.

W rezultacie, chybiony jest także zarzut dotyczący naruszenia art. 18 ust. 1a ustawy. Przepis ten stanowi, że w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Jak zatem wynika z jego treści stanowi on konsekwencję zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy, co miało miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Konkludując, stwierdzić należy, że wyrok w części zaskarżonej apelacją odwołującego się jest zgodny z prawem a tym samym przedmiotowy środek odwoławczy podlegał oddaleniu.

Mając te wszystkie względy na uwadze i z mocy art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku, o kosztach orzekając na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity:

Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), przyjmując je w minimalnej wysokości wobec nieokreślenia przez apelującego wartości przedmiotu zaskarżenia.